

Nieuwe impuls voor zieltogende HASU? Uit beeld verdwenen

Het gaat niet goed met de HASU, de vakbond voor studenten aan de agrarische, of groene hogescholen. Het ledental is tot een minimum gezakt en de student is uit beeld verdwenen als gesprekspartner bij instellingsoverschrijdende onderwijs- en studentenzaken.

Het antwoord op de vraag naar het precieze aantal huidige leden moet interim-voorzitter Sander van de Ven schuldig blijven. Hij weet het ook niet. Als een laatste der mohikanen zorgt hij er in zijn eentje voor dat de HASU, onderdeel van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb), in elk geval nog één vertegenwoordiger heeft. Na drie jaar voorzitterschap van 1998 tot 2001 heeft hij deze taak opnieuw op zich genomen - "Om het overeind te houden tot er een nieuwe club is" - hoewel hij deze zomer is afgestudeerd aan de IAH Larenstein. (Hij wil overigens graag in het groen onderwijs aan de slag). Het beeld dat Van de Ven van de HASU schetst is dat van een slapende vereniging. Een zieltogende 'groene' studentenvakbond met een kleine honderd leden. En dat op een de laatste jaren vrij stabiel totaal van zo'n 8.000 studenten op de vijf hogescholen die de HASU vertegenwoordigt. Is het tijdgebrek? Desinteresse? Geen reden tot klagen? Gebrek aan duidelijkheid waar de HASU voor

staat? Het algemene en persoonlijke nut niet zien van (inzet voor) de HASU? Hoe dan ook is het ledenaantal tot een minimum gedaald, zijn er geen HASU-afdelingen meer op de hogescholen en geen actievelingen meer die zich inzetten voor de belangen van de 'agrarische' hogeschoolstudent.

Ups en downs

Al in 1998, toen Sander van de Ven bij de unie kwam, zat de klad in de afdelingen. Op drie scholen was nog een HASU-afdeling actief: in Dronten, Velp en Delft. De laatste is sinds het is opgegaan in Hogeschool Inholland uit beeld en de andere afdelingen bloeden dood. Een paar jaar geleden waren het Leeuwarden en Den Bosch die nog even een actief clubje hadden, vertelt Van de Ven. Maar allengs werd de interesse van studenten minder en minder.

Niets nieuws onder de zon volgens Pim de Bokx, een ondernemer die actief was voor de HASU in de jaren 1987-1990. Hij weet te vertellen dat de vereniging gedurende haar hele bestaan ups en downs heeft gekend. Zo wist hijzelf eind jaren tachtig vanuit de enige nog actieve afdeling in Boskoop de landelijke HASU nieuw leven in te blazen. In 1990 was de heroprichting van de landelijke HASU een feit met op elke hogeschool weer een afdeling en in totaal zo'n 800 leden. In die hoogtijdagen was de HASU een steunpilaar van de LSVb. "Wij hadden destijds direct overleg met het ministerie van LNV, dat weer invloed uitoefende op Onderwijs. Begin jaren negentig is het doorgegroeid en leverde de HASU zelfs de voorzitter van de LSVb."

Maar nu is het dus dip-tijd voor de Hogere Agrarische Studenten Unie,

die in 1967 werd opgericht om te waken over de belangen van de agrarische student. Het werd van belang geacht dat het agrarisch onderwijs een eigen landelijke studentenvakbond had, omdat het onder het ministerie van Landbouw viel. Er zijn, vooral waar het om onderwijsontwikkelingen en -vraagstukken gaat, andere belangen dan op overige hbo's. De namen van de ministeries zijn veranderd, maar deze situatie niet en dat is volgens Sander van de Ven én volgens LNV-DK medewerker Alma Mulder tevens het bestaansrecht van de HASU. Van de Ven zegt: "Wij zijn een klankbord voor de student en voor LNV, dat twee kanten op werkt. We zijn er voor problemen die typerend zijn voor het agrarische, staan dicht bij de scholen, zijn toch meer sectorgebonden."

Bestaansrecht

Wim van de Weg, directeur CAH Dronten, vindt dat in een democratie de inbreng en zienswijze van de studenten erbij hoort. De student als partner van de instelling en van het ministerie. Van de Weg is van mening dat instellingen en ministerie een bond moeten faciliteren. Hij heeft weinig ervaring met de HASU, maar zegt: "Wellicht kan HASU de afstand die er is tussen de LSVb en studenten op de instellingen overbruggen." Hij heeft wel zijn twijfels over het nut van een vakbond specifiek voor de agrarische hogescholen. "De problematiek waar studenten mee te maken hebben is veel breder dan alleen het groene." Het bestaanrecht van een vakbond is er alleen als daaraan behoefte is van de studenten. Het moet vraaggestuurd zijn.

Sander van de Ven geeft op zich de schooldirecteur hierin helemaal gelijk. →

De HASU zoekt...

Studenten die niet over zich willen laten lopen.

Ben jij zo'n student. Bel dan de HASU voor een bestuursfunctie; 030-2321864. Wij hebben jou nodig.

Aansprekende oproep uit het HASU-bulletin van begin 2002

”De studenten zijn de ziel van de vakbond. Maar blijkbaar moeten ze worden geactiveerd. En daarin heeft de school ook een rol. Bovendien heeft niet elke hogeschool de studenteninspraak goed geregeld. Bij scholen en studenten moet het besef ontstaan dat de HASU geen ‘gevaar’ is, maar gesprekspartner van het College van Bestuur.”

Oud-HASU-voorzitter Pim de Bokx vindt eveneens dat het belang van een aparte agrarische studentenvakbond uiteindelijk wordt bepaald door de studenten zelf. “Die discussie over het bestaansrecht van de HASU is er altijd geweest. Hoe dan ook vallen de hogescholen nog

steeds onder LNV, waardoor ze te maken hebben met andere subsidiepotjes.”

Stil

Jeroen Naaijkens, CvB-voorzitter van de HAS in Den Bosch is het opgevallen dat het sinds hij in het groene onderwijs zit, nu zo'n kleine zeven jaar, stil is geweest rond de HASU. “Ook hier op de HAS is weinig belangstelling bij studenten om zich te organiseren. Dat is een maatschappelijke trend. Ik zie nauwelijks discussie over de belangen en de positie van studenten.”

Niettemin wordt ook op de HAS betrokkenheid, inspraak en medezeggenschap

van de student belangrijk gevonden en geregeld via diverse organen. Wat betreft Naaijkens voegt een landelijke groene bond weinig toe. Hij ziet meer in de aansluiting bij een landelijke vakbond waarin men een groen netwerk vormt. Want wanneer de organisatie van de hao-instellingen is veranderd, kan de organisatie van een studentenbelangenvereniging daarbij niet achterblijven, vindt Naaijkens. “Met minder traditionele hogeschoolorganisaties is de rol van de HASU minder duidelijk. Het wordt gewoon steeds moeilijker om een gemeenschappelijke agenda te ontwikkelen. De situatie op een school als de HAS is bijvoorbeeld totaal niet vergelijkbaar met een grote organisatie als Inholland.”

Sander van de Ven: “We moeten duidelijk zijn waarvoor we staan. Wat doen we en waarom. De voordelen moeten kenbaar gemaakt worden. Dat we een partij zijn die meepraat. Met de LSVb, de WSO (WUR), met de CvB’s en met LNV.”

Hij hoopt op een levendige unie, met voldoende actieve leden en leden die het belang inzien van het lidmaatschap. Niet als laatste het persoonlijke belang. Zodat mensen ervan overtuigd raken dat een nevenfunctie hun studie niet perse vertraagt maar juist verbreedt. Hierover zegt oud-voorzitter Pim de Bokx: “Inzet voor iets als de HASU is enorm goed voor je ondernemende kwaliteiten. Een leerschool. En het staat goed op je cv, zeker weten.”

Gesprek

Hoe de toekomst van de HASU eruitziet is ongewis. De belangenvereniging zal zichzelf opnieuw moeten uitvinden. Aan de Directie Kennis van LNV zal het niet liggen. Toen LNV in het voorjaar ter ore kwam dat de HASU plannen voor opheffing had, heeft ze hulp toegezegd bij het nieuw leven inblazen van de vereniging. Beleidsambtenaar Alma Mulder zegt dat LNV mede in het kader van de ontwikkelingen rond de Groene Kennis Coöperatie het gesprek met onderwijsinstututen wil aangaan. “En daarbij horen ook de studenten. Zij zijn voor ons serieuze gesprekspartner. De HASU zou net als ander studentenvakbonden een stem moeten hebben in het vakdepartementale deel van het onderwijsbeleid.”

Op welke manier de steun plaatsvindt en welke formele plek de HASU als gesprekspartner zal innemen, daar wordt momenteel hard over nagedacht. Sander van de Ven hoopt met de ondersteuning van LNV op een stevige publiciteit die helpt de HASU opnieuw in de markt te zetten. Hij heeft inmiddels gesproken met Mulder en Paul Paulstra van LNV-DK en gaat dat de komende tijd doen met onder ander de LSVb. Daar zijn ledental en betrokkenheid volgens voorzitter Jonathan Mijs weliswaar voortdurende aandachtspunten, maar vormen ze bij lange na niet zo’n probleem als die van de HASU. □